

Päeva sõnum. nr 47. 20. - 26. august 2017

SOOSINGUAJAD

4 nädal: 20. - 26. august 2017

11. pühapäev pärast nelipüha

See pühapäev jääb lähestikku Jeruusalemma templi hävitamise päevaga, milleks on juutliku pärimuse järgi aabkuu 9. päev. Sellele sündmusele viitab pühapäeva vanakiriklik evangeelium. Kristlikes kalendrites on Jeruusalemma hävitamise mälestuspäev 10. august.

Jumala oma rahva ajalugu näitab, et elus on aegu, mil inimene ja kogukond seisavad eriliste otsustamiste ja valikute ees. Sageli takistab omaenda võimetele, inimtarkusele ja oma eristaatusele lootmine neis olukordades Jumala hääle kuulda võtmist ja Tema kutse järgimist.

Soosingu- ehk meeleparandusaja kohta kehtib sõna: Täna, kui teie Tema häält kuulete, ärge tehke oma südant kõvaks (Hb 3:15).

Meelespeetav kirjakoht: Õnnis on rahvas, kelle Jumal on Issand, rahvas, kelle Tema on valinud enesele pärisosaks! Ps 33:12

Jumalal on rahvas, kes arvestab tema tahtega. Usklikud ei pea nõu Jumala vastu, vaid otsivad ta tahet. Jumal näeb kõiki olukordi ja vajadusi ning Tema aitab. Kuid millele või kellele saab aga tugineda see, kes Jumalat ei tunnista? Kas inimlikele nõuannetele ja tugevusele? Kui sageli peab selline inimene pettuma, sest inimlik nõuanne on poolik.

Tänane kirjakoht tuletab meile taas meelde, et mis tahes tegevuse eel pöörduksime Looja poole, küsides tarkust ja juhtimist, sest üksnes Tema näeb tervikpilti, Tema teab ka teiste inimeste plaane ja tunneb tulevikku. Temalt saadud jõud on raugematu, mistõttu tasub oma lootused rajada Temale.

Oluline on meeles pidada, et abi saanuna ja rikkalikku Jumala armu kogenu ei unustaks me tänada. Jumala tänamine tuletab meile endilegi meelde, et saavutatud edu pole meie pingutuse tulemus, aga ka seda, et tulevikuski võime oma mured Jumala hooleks anda.

Õnnis on see, kelle sina valid ja lased tulla enese ligi elama sinu õuedes; küll meid täidetakse su koja, su püha templi hüvedest. (Ps 65:5) Õnnis on rahvas, kelle käsi nõnda käib. Õnnis on rahvas, kelle Jumal on Issand. (Ps 144:15)

* * *

ENESEGA RAHULOLUST RAEVUNI

Pühapäev ? 20. juuli

Jeesus ütles: "Tõesti, ma ütlen teile, ükski prohvet ei ole tunnustatud oma kodukohas." Lk 4:24

Naatsareti rahvas ei olnud mõistnud seda kaalukat tõde, et Jumala arm ei olnud reserveeritud üksnes neile või juutidele. See polnud nii mitte kunagi. Pigem olid juudid valitud kui rahvas, kelle missiooniks oli viia valgust teistele rahvastele, paganatele (Js 42:6). Nemad aga eelistasid näha end valitud rahvana ja punkt. Prohvetid olid sellest tõest aru saanud ja Jeesus tsiteerib kahte neist.

Eelija saadeti aitama vaest lesknaist Siidonimaal (1Kn 17:8-16). Eliisa tervendas pidalitõbise ? Süürias, tollase vaenlase

sõjaväepealiku (2Kn 5:1-14). Jeesus oleks võinud näiteks tuua ka Joonas, kes saadeti meelearandust kuulutama Niineve rahvale ja kes toiminuga kuidagi kohaneda ei suutnud.

Juutide arusaamine Messiasist oli, et too tuleb ning päästab nad vihatud roomlaste käest, mitte ei osuta armu nii juutidele kui paganatele ilma mingit vahet tegemata. Nemat ootasid Meesiat, kes tooks kohtumõistmise roomlaste üle ning taastaks juutide valitsemise andes neile aulise poliitilise tuleviku. Kuigi Jeesus alustas seda kohtumist nii meeldivat muljet avaldades, lõpetas ta selle rahva raevuajamisega. Nad olid valmis teda tapma sellise jumalateotuse pärast.

Lugedes Luuka evangeeliumit edasi, näeme Jeesust oma missiooni jätkamas, andes armu kõikidele. Ei tollal ega ka praegu saa keegi Jumala armu vaid enda eesõiguseks pidada. Meie aga võime näha ka seda, kuidas see väike sündmus osutab palju suuremale eesootavale varjule Jeesuse elus - sündmusele, mis saab sündmia 3 aastat hiljem.

Aga Jeesus ütles neile: "Prohvet ei ole mujal autu kui oma kodukohas ja oma sugulaste seas ning omas majas!" (Mk 6:4)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Kas Jeesuse õpetuses oli asjaolusid, mis panevad sind end ebamugavalt tundma? Too need palves Jumala ette.

* * *

JUMAL, KES ON

Esmaspäev ? 21. juuli

Õnnis on rahvas, kelle Jumal on Issand, rahvas, kelle Tema on valinud enesele pärisosaks. Ps 33:12

Kui 31. psalmi taustaks oli kokkuvarisev maailm, ning 32. psalmi teema süüst muserdatud üksikisik, siis 33. psalm on täis lihtsat usaldust ning kindlust. Meie ees on maailm, kus pole küsimusi, hirme ega kahtlusi. Taoline maailm pole vähem reaalne kui kahe eelmise psalmi oma, kuigi võib näida liiga hea selleks, et päriselt olemas olla või eesmärgina liiga saavutamatu. Nii see pole, vaid 33. psalm jutustab Jumalast, kes on kohal, tegutsev ning usaldusväärne. Vaid see on veelgi mõjuvõimsam.

Universumi üüratu lõpmatus, ookeanide hirmuäratavad sügavikud, mis iidsetel ajal jutustasid juutidele kaose jõududest - kõik see sai olevaks Temas ning on Tema valitsuse all. Jumal kontrollib ka ajalugu. Rahvad tõusevad ja hääbuvad, kuningad teevad seda mida kuningad teevad; kuid Jumal on alaliselt vaatlemas.

Jumal hoolitseb omaenese rahva eest ning valab neile õnnistusi. Ikka ja jälle oleme silmitsi armu imega, ning kutsega elada nagu need, kes seda on kogenud. Enamike läänes elavate inimeste jaoks, ei ole Jumal ammu enam see, kes aktiivselt toimiks rahvaste või isegi üksikisikute eludes. Isegi meie, usklike hulgas - kes peaksime paremini teadma - on hakanud levima mõtteviis, mis väidab, et Jumal on meie maailmast eemaldunud.

Tänane kirjakoht koos tänu ja kiitusega Jumalale, kes aktiivselt toimib meie maailmas, peaks julgustama meid nägema asju nii nagu need tegelikult on, mitte aga viisil kuidas näevad meie kaasmaalased.

Õnnis oled sa, Iisrael! Kes on su sarnane? Rahvas, keda Issand on päästnud? Tema on kilp, kes sind aitab, mõõk, kes sind ülendab. Sinu vaenlased lõmitavad su ees, aga sina tallad nende kõrgendikel. (5Ms 33:29)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Leia alasid, kus Jumala toimimine on väga ilmne. Kiida ja täna teda. Siis nimeta Talle neid alasid, kus tahaksid rohkem näha Tema toimimist - seejärel "oota ja usalda".

* * *

KUI NAD AINULT KUULAKSID!

Teisipäev ? 22. august

Nõnda ütles Issand: "Seisatage teedel ja vaadake, küsige muistsete radade kohta, missugune on hea tee, ja käige sellel, siis leiate oma hinge hingamispaiga." Jr 6:16

Jumala juhtnõõrid oma rahvale on selged. Ristteel seistes on nende ette laotatud kõik, mida nad vajavad eesmärgipäraseks ja mõttekaks eluks ning selleks, et nad "leiaksid oma hingele

hingamispaiga". Rahval on vaja lihtsalt valida õige tee - aga rahvas põlgab selle tee ära, ignoreerides prohveteid, sest neil oli juba enda soovid välja mõeldud, ning see, mida nad elult ootasid. Rahvas oli langenud võõraste jumalakultuste meelituse lõksu - need tundusid põnevad ning uimastavad, ja on palju atraktiivsemad kui Jumala poolt antud käsuseaduse järgimine.

Ilma südame pühendumiseta, mis teeb võimalikuks Jumala hääle kuulamise ning Jumala kiitmise, ei ole inimese jumalateenimisel mingit väärtust. See on tühine, ega saa olla Jumalale vastuvõetav. Sellest kirjakohest leiame endale kaks sama olulist õppetundi, kui need olid Juuda rahvale: esiteks; oma jumalasuhtes ei saa teha kompromisse. Kui oleme end pühendanud Jumala järgimisele ning kuuletumisele, siis tuleb meil seda teha üheselt ja kogu siirusega. See ei ole lihtne, sest Jumal on meile esitanud kogu meie olemust hõlmava kutse.

Teine õppetund on, et Jumala kohtumõistmine ei tule alati läbi dramaatilise jumaliku sekkumise, vaid võib väljenduda meie endi valedes valikute tagajärjedena, selle viljana, kuidas oleme elanud. Jumala seadus on integreeritud inimesse juba tema loomisel, seepärast kui valime selle vastu, siis valime hukkamise.

Kuid mu rahvas on minu unustanud, nad suitsutavad ebajumalaile. Aga need panid nad komistama nende teedel, põlistel teedel, kõndima jalgradadel, sillutamata teel. (Jr 18:15) Võtke enda peale minu ike ja õppige minult, sest mina olen tasane ja südamest alandlik ja te leiate hingamise oma hingedele. (Mt 11:29)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Milline on sinu meelest peamine sõnum, mida Jumal püüab sulle ja su kogudusele edasi anda?
* * *

ALANDLIKKUSE VAJADUS

Kolmapäev ? 23. august

Vaata siis Jumala heldust ja karmust: karmust küll nende vastu, kes on langenud, heldust aga sinu vastu, kui sa jääd heldusesse, muidu raiutakse sindki maha. Rm 11:22

Ususäilitamiseks on vaja arvestada Jumala helduse ja karmusega. Heldus on Jumala andev armastus. Usklik vaadaku, kuidas Jumal annab, ja kui palju ta annab. Hoolega järgides märkab ta peagi, et Jumal annab armust ja küllaga. Karmus on Jumala õige käitumine patusega. Jumal on õige ja ta ei või inimese pattudesse ükskõikselt suhtuda.

Jumala heldus ja karmus käivad käsikäes: tema esimene tegu on alati heldus, ja alles siis, kui heldust on kurjasti kasutatud, järgneb karmus. Meile meeldib rääkida Jumala isalikust armastusest, aga me ei maini sagedasti aukartusest, mida lapsed isale võlgnevad. Me kuulutame Jumala heldust patustele, aga ei räägi midagi karistusest. See on eluohtlik.

Heldusel ja karmusel on uue seaduse ajal suuremad tagajärjed kui vana seaduse ajal. Heldus ütleb, et iga patune võib tulla Jumala juurde veel siiski, kui ta on pattu tehes vanaks jäänud ja halliks läinud. Veel pakutakse talle armu. Aga ta karistus on ka vastavalt suurem, kui ta oma pika armu ajal on kasutamata jäänud ning Jumala korduvad armupakkumised tagasi lükanud. Kes heldust vastu ei võta, selle kohta kehtivad Pauluse sõnad: "Sindki raiutakse maha".

Juudid "murti" maha, aga paganad, kes ei püsi usus, "raiutakse" maha. Vastavalt armu seadusele on ka kohus järsk.

Iga oksa minu küljes, mis ei kanna vilja, lõikab ta ära, ja igaihte, mis kannab vilja, ta puhastab, et see kannaks rohkem vilja. (Jh 15:2)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Palu Jumalat, et Ta aitaks sul mõista, kuidas tõesti kõik meie ümber on Tema armastuse and meile, ning et igasugune kiitlemine saab sisu ainult Temas.

* * *

MILLINE KUTSE!

Neljapäev ? 24. august

Apostel Bartolomeuse päev. Pärtlipäev

Otsige Issandat, kui Ta on leitav, hüüdke Teda, kui Ta on ligidal! Js 55:6

Jumala sõnum tänases tekstis on, et inimene ise, enda väheste vahenditega, ei suuda iial rahuldada oma sügavamaid vajadusi. Elu värskus tuleb meile vaid Tema kuulamises ning otsimises.

See kutse esitati inimestele, kel olid Taavteti poolt Issandaga tehtud lepingu pärijatena eelisõigused, kuid kellele eluviis ja mõtted olid Temast kaugele eemale läinud. Rõõm ja rahu - koos andestusega Jumalalt - võisid uuesti kättesaadavaks muutuda, kui rahvas selle armurikka kutse vastu võtaks. Tema, kelle teed ning mõtted on mõõtmatult kõrgemal inimeste omast, kutsus neid innukalt taastatud suhtesse ning viljakasse uude ellu!

Iga kord, kui tähistame Issanda surma, meenutame ka seda, et Kristuse ihu murti ning veri valati selleks, et meie võiksime elu saada, ning me sööma ja jooma selles lauas tänumees (1Kr 11:24-26). See tuletab ka meelde, et Jeesus rääkis endast kui "elavast veest" ning "eluleivast" töötades, et need kes Tema juurde tulevad, ei pea iial enam olema janus või näljas (Jh 4:13;6:35).

Taoline meenus meenutab meile omakorda Jumala teise kutse - saada jätkuvalt värskendatud Tema poolt. Samas teame kõik, kui lihtne on lubada end headel, kuid sekundaarsetel asjadel nii ära hõivata, et unustame Tema otsimise ning eluvee allikast sügavalt juues enda janu kustutamise. Aga vaid see saab hoida elus meie hinged. Oleks äärmiselt kurb, kui sarnaneksime sel pidusöögil neile, kes nearuväärseid vabandusi ettekäandeks tuues, jäid ilma kogu rõõmust, mida tegelikult sisaldas kutse suurele pidusöögil (Lk 14:15-24).

Ei ole ma rääkinud salajas, maa pimedas paigas, ega ole ma öelnud Jaakobi soole: Otsige mind ilmaaegu. Mina, Issand, kõnelen õigust, kuulutan, mis on tõsi. (Js 45:19) Ja te otsite mind ja leiate minu, kui te nõuate mind kõigest oma südamest. (Jr 29:13) Külvake enestele õiguseks, lõigake vastavalt vagadusele; rajage enestele uudismaad, sest aeg on otsida Issandat, kuni ta tuleb ja õpetab teile õigust! (Ho 10:12)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Milline on kõige põnevam kutse, mille saanud oled? Toredad kutsed tekitavad meis erilise tunde, andes kuulumise kogemuse.

* * *

VAIMULIKUD JÄRELDUSED

Reede ? 25. august

Kuule, mu rahvas, ma hoiatan sind! Iisrael, kui sa ometi kuulaksid mind! Ärgu olgu su seas võõrast jumalat ja ära kummarda võõramaa jumala ette! Mina olen Issand, sinu Jumal. Ps 81:9-11

Näib, nagu rahvas ei hooliks Jumala häälest ja sellepärast peab ta kordama "... kui sa ometi kuulaksid mind!" Inimene võib Jumala sõna juures tukkuda, aga kui keegi räägib talle naabrist tühja juttu, on kogu ta olemus muutunud kõrvaks. Jumala sõna ei olegi nii kerge kuulata, aga meil tuleb seda teha.

Tänane sõnum on väga oluline. Jumala antud käskudest Siinail on esimene: "Sul ei tohi olla muid jumalaid minu palge kõrval!" (2Ms 20:3) Jumal karistab selle käsu rikkujaid. Öeldakse, et see, millest kõige rohkem mõtleme, millele aega pühendame, ongi tegelikult meie jumal.

Näiteks võib lähedane inimene olla meile ebajumalaks. Kui loodame kõiges vaid selle inimese abile, on temast saanud ebajumal. Tuleks olla tähelepanelik tänase kirjakoha hoiatuse suhtes. Ära kummarda võõrast jumalat!

Meie Taevane Isa on hea, hoolitsev, inimese vabatahtega arvestav ja osavõtlik. Kuna Jumal on nii täiuslik, siis peaksime Teda tänama ja ülistama.

Ja Jumal kõneles kõik need sõnad, öeldes: "Mina olen Issand, sinu Jumal, kes sind tõi välja Egiptusemaalt, orjusekojast. (2Ms 20:1,2) Kuule, mu rahvas, ja ma räägin! Kuule, Iisrael, ma tunnistan su vastu: Jumal, sinu Jumal, olen mina!" (Ps 50:7)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Kuidas saame panna Jumala oma elus esikohale? Jumalasse uskudes, palvetades, Piiblit lugedes ja tehes Jumala tahtmist. Kiitkem Jumalat oma eluga.

* * *

KAS ÜLEKOHUS VÕIMUTSEB?

Laupäev ? 26. august

Nõnda ütleb Issand: Kuule, maa! Vaata, ma saadan õnnetuse sellele rahvale, nende mõtete vilja; sest nad ei pannud tähele mu sõnu ja põlgasid mu Seadust. Jr 6:19

Kohtumõistmine on inimeste peale langenud ühiskonna roiskumise pärast: kaev on põhjani mürgitatud (Js 6:7); ei ole mitte ühtegi viinamarja mis oleks väärt üleskorjamist (Js 6:9,10); igäiks tahab saada miljonäriks (Js 6:13); inimeste teadvus on täielikult kalestatud (Js 6:15). Ometi jätkatakse religioosete rituaalidega, kasutades selleks parimaid materjale (Js 6:20) ning ühiskonna doktorid muudkui jätkavad oma toimetamist. Ometi ainus, mida neil pakkuda on näiline abi lootusetult haigetele (Js 6:14). Joosija reform püüdis pöörata inimesi tagasi nende nõudmiste poole mis olid Jumala ja Iisraeli erisuhte keskmes; inimesed aga ei soovinud minna seda teed, seda igavest teerada (Js 6:16).

Ka Jeesus tuli meile pakkuma hingamist meie hingedele (Mt 11:28-30); ning ta ei mõelnud sellega vaid laisklevat vabaaja veetmist ? pigem ümbersuunamist ning tema reisikaaslaseks valimist. Neile kes ummisjalu hukatuse poole tormavad, paneb Jumal ikka komistamise kive tee peale (Js 6:21); suurim neist aga on väljasirutatud kätega ristile naelutatud Jeesus.

Aga mis siis kui me sellele ei reageeri? Ning sageli seda hülgamist veel kinnitatakse ka üle (Js 6:30). Enesevalitsemise ime on see, et Jumal ei sunni oma armastust meile peale (Js 6:8), Jeremija peab jätkama oma hõbedasulatamise tööd, kuigi tundub et selles kánkras ei olegi mingit väärismetalli; kõik on vaid praht. Samas näeme kuidas puudutab see tema hinge, et kohtumõistmine ei säästa kedagi ? väikelastest vanakesteni peavad kõik sellest osa saama (Js 6:11).

Mina, Issand, olen rääkinud! Tõesti, seda ma teen kogu selle halva kogudusega, kes on kogunenud mu vastu: nad peavad hukkuma selles kõrbes ja surema seal! (4Ms 14:35) Kuule, taevast, ja maa, pane tähele, sest Issand kõneleb: Mina kasvasin lapsi ja lasksin neil sirguda suureks, aga nemad astusid üles mu vastu. (Js 1:2)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Kas julgeme öelda: "Issand ma jätkan tunnistamist ? isegi keset tardunud apaatiat ning südamekõvadust"? Ehk peaksime selle täna oma palveisse sisse panema?

* * *

PIIBLIKURSUS

"PIIBLI PÕHIMÕISTEID"

"Piibel, pühalikult Pühakirja nime kandev raamat, on praegugi paljude rahvaste vaimuilma kujundaja. Tema sisu on sügavamalt vaadates pärit igavikust ja aegades läbi- ja üleulatava Sõna. See on igavene niikaua, kui Jumala loodud ja kujundatud maailm kestab ja inimene eneses kannab kustumatud igatsust osaduse järele Jumalaga." Johan Köpp

III. PÜHA VAIM

Patu tulemused.

"... patu palk on surm" (Rm 6:23). Surm on kolmeosaline. Tuleb meeles pidada, et surm ei ole lõplik hävitamine. Surm vaid lahutab. Eedeni aias surm lahutas vaimulikult inimese Jumalast; see on vaimulik surm. Loomuliku surma puhul inimese hing ja vaim eraldatakse ihust; see on füüsiline surm. Lõplikus surmas toimub inimese lahutamine Jumalast igaveseks; see on igavene surm.

Patu palk on vaimulik surm. Nii nagu patt lahustas inimese vaimulikult Jumalast ja tõrjus tema Jumala lähedusest Eedenist, nii eraldab patt Jumalast iga inimese (Js 59:1,2). Ainus tee tagasi Jumala juurde on tunnistada oma patud temale (1Jh 1:9) ja hüljata need (Js 55:7).

Patu palk ja tagajärg on füüsiline surm. Surmal ei olnud mingit õigust inimese üle kuni pattulangemiseni. Nüüd peavad kõik surema, kuna kõik on pattu teinud. Surm on üldine, ja kuna meie suhtes kehtib üldine tagajärg, siis peab sellel olema ka üldine põhjus, ja see on üldine surm. Kõik inimesed surevad, nii head kui halvad, noored või vanad; ja inimesed surevad, kuni surm saab hävitatud Jeesuse Kristuse läbi (1Kr 15:26) ja neelatud võidusse (1Kr 15:54-57).

Patu palk on igavene surm. "Hing, kes teeb pattu, peab surema!" (Hs 18:20). See on igavene lahutus Jumala armastusest (Ilm 20:14). Niipea, kui hing astub läbi Hadesi väravate, on ta kadunud igaveseks. Tema eksistents küll jätkub, kuid ilma lootuseta. Ta on neetud igavesti. Igavene surm on igavene lahutus Jumalast (Lk 16:19-31).